

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIETAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 céntims.
 Fora de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S' envían es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

IDEAS DEL DIMONI.

I.

El reverent Dimòni que en darli un dit pren tota sa ma y quant se tracta de fé mal no té barrera, veureu que una vegada tengué s' atreviment de arrambarse á Cristo Jesus, dins es desèrt, que s' trobava desanat á fòrsa d' havé fet coranta dies de dejuni. Ara es s' h' ora, digué el mal esperit, m' en vatx á tentar-lo; mirau per quin estil. Prengué un parey de pedres, y amb bones paraules li digué: «Si ets Fill de Déu, converteix en pans aquestes pedres.»

Però Cristo Jesus que havia vist sa seua perversa intenció li va respondre: «No solament de pá viu s' h' omo, sino de tota paraula que surt de sa boca de Déu.»

Llavò, el s' en va mená part demunt es temple de Jerusalem, y li digué: «si ets Fill de Déu, tiret de dalt á baix, perque está escrit que ets angels no t' dexarán tocá de pèus en tèrra.»

Y Cristo li respòn: «també está escrit que no tentis á ton Déu y Señor.»

Y ultimament comportá Jesus que aquell insidiós el trasportás al cap de amunt d' un puig, y que desde allà dalt li fes veure tots es reynats del mon; y li tirá el resto diguentli: «tot axò t' daré, si t' ajonoyas devant mí y m' adoras.»

¡Futx enrrera, Diable! li digué Jesus, pues també está escrit: «tant sòls á ton Déu y Señor servirás y adorarás.»

Y Satán fugí; y vengueren ets angels á prestarli homenatge.

II.

Avuy en dia, es Materialisme que es camarada íntim del Dimòni, fent es mateix jòch, envest á n' es Pòble mòrt de fam y li propòsa que fassi pa de pedra per espasarse sa rusca; y es Pòble ignorant que creu que en tení sa panxa plena heu tindrà tot, fa mil provatures per consegüé es miracle.

Multiplica ses societats de crèdit, per emprende ses operacions en gròs; faxa de tirañs de fòrro es nòstro globo; sem-

bra de xexa ses buferes esgotades, y á fòrsa de cremá carbó y de rodam y máquines fá, en vint y quatre hòres, més farina que no n' feya abans es Molinà amb un añ.

Y apesá d' axò, es Pòble no s' arriba á veure fart; y despues de trabajá nit y dia, diumenjes y dies fenés, cau estor-mayat y fletomant contra qui el tenta á convertí es pedreñ en pá, sens tení en conte que, «no tant sòls de pá viu s' h' omo, sino de tota paraula que surt de sa boca de Déu.»

Es Materialisme que veu que es tir li surt per sa culatá, llevò s' en mēa es Pòble á dalt l' Iglesia, y li diu tiret de dalt á baix, no hey ha perill; sa Relligió es una farsa, pòts jugarhi emb ella, jò t' ampararé y no tocarás de pèus en tèrra.

Es Pòble malanat, se tira cap á vall, sens considerá sa mala intenció des qui l' juga á la pilòta, y quant té es cap batut, no tròba qui li pòs un pòch de balsam.

Per aconhortarlo, es seu inimich encara hey torna, y amb trassa y maña el fá pujá dalt es miradó del mon, y li diu: ¡Veus tants de palaus plens de riqueses, veus aquesta glòria de per demunt la tèrra? tot t' ho donaré, si de joneyons m' adoras. Y es cego Pòble creu en ses paraules des seu tentadó, y de deu pichs nòu, li dona encens.

¡Oh Pòble malanat y toxarrut! ¿fins quant duras pegañes en ets uys y fanch dins ses oreyes?

No, no t' saciará es pá fet de pedres, perque sa teua ánima necesita un aliment manco fexuch y molt mes nutritiu.

No, no hey pots jugá en sa casa del Señor, sino que l' has de visitá amb sagrat respecte, perque es sa casa des Protectó des Pòble.

No, no lograrás gosá amb pau de ses riqueses de la tèrra, perque totes elles se desfan com sa boyrada.

Enjega y avorreix es vil Materialisme, y alsa es cap amunt de tant en tant; que d' allà dedalt t' ha de vení es forment qu' ha menesté es teu esperit, y allà dedalt has de cercá es tresors, y sa gloria que Deu infalible te oferida á n' es racionals que l' servirán á Ell totsol.

MOSSEN LLUCH.

ALTRES CARTES DESTAPADES.

Palma 21 de Setembre de 187...

Pere: He rebut sa téua en que altra vegada me demanas conseys en matèria d' administració de justícia, per d' aquesta manera desempeñá amb més acèrt es téu nòu càrrech de Jutge municipal. Si no sabés qu' ets un pòbre pagés á n' aquí es fum de ses passions des partits ha mitx entabanat, fente pèrde es sentit comú que may falta á n' es qui no allargan es pèus mes qu' es llansols, creuria que t' rius de mí.

¿Es possible que sies tant curt de gambals que no conegues es mal papé que fas á sa vista d' es públich? ¿No veus que s' han de riure de tú? ¿A ne qué surt sa téua consulta y tantes pre-tensions de doná órdes á fòra casa, quant no sabs arreglá es téu ram? Si es Secretari no tengués de sòbra sa *tunanteria* que t' manca á tú, ja no hauria corregut tant per carregarle un viatge superió á ses téves fòrses, apesá de que no t' mancan tres pams d' espatles, bona fé, y tal vòlta conexements amb agricultura superiós á molts qui bravejjan de cames primes.

Has de sèbre qu' es téu càrrech solament té acció demunt es particuláes en questions criminals y de mera justícia, y no en còses administratives. Si en *Pericot* ha faltat á ses órdes de s' Ajuntament just es que pach es séu capritxo. Ni s' Alcalde té res que veure dins es téu Jutjat ni tú dins s' Alcaldía. Bò seria que tots dos vos dásseu sa má sempre; però ¡ja hu veus! ¡No vos pòreu veure! Es partits, que entre vòltros no son més que òdis personals, tot heu tiran á pèrde, y si seguim axí com anam no sé ahont arribarém. Tothòm vòl comandá y ningú vòl obehí. Ets hòmos de bé se retiran d' en mitx per no rèbre sempentes, y es més atrevits ò més ases s' apoderan de ses corretjades, fan de ses séves, y en llòch de millorá, pitjorám.

Altres temps un retjidó s' hauria guardat molt bé de maná feynes, estrañes á

n'es servici públich, à un dependent d'es municipi; are ja no's axí; y perque vejis que no sou vòltros tot-sòls qui vos feys es ròt-lo de sa còia, sápigues que à Ciutat també succeheix sovint que es balles y es relgids embran per llibres ò per criats seus ets empleats que nòltros pagam per servici de la ciutat y del comú. Y tantes los ne digan, que s'han tirat l' alma atrás, y no s' escoltan res.

A lo que me contas d'ets allòts, que no van à l'Iglesia ni fan petjada bona, ¿què vòls que jò t'hi diga?

Es mal ja està tan encarnat que ni tayant y tot se curaria. Es molt trist qu'hajem de mantenir mestres d'escòla y molts de pares de familia sols no's cuidan de sèbre ahont viuen; qu'es mestres s'hajen de rompre es pit de predicà y qu'ets seus dexebles hajen de fè tot lo contrari, sedulits p'es mals exemples que veuen y per ses males doctrines que senten à cada passa. No diré qu'alguns d'es mestres dixin de ser culpables; si tots procurassen convertí es seus dexebles amb hòmos de raciocini y no en papagays, adelantarian més en sa moral y en so bòn sentit y no veuriem tants de nins-hòmos y hòmos-nins.

Desenganet. Quant es pares y ses mares no's dispensaràn d'observà es deu Manaments y vigilaràn es seus fills y los enseñarán d'anà à l'Iglesia, y cuidarán de que assistescan à s'escòla, no permetentlos que fassin naufratx, y desde petits los acostumaràn à n'es trabay propi des seu estat; llavònses podrà essè que torni aquell temps en que no hi havia necessitat de pòrtes ò dexavan sa clau en es pañy per advertí à n'es qui passavan que no hi havia ningú à la casa. Lo contrari es caminà à s'enrevés ò anà correns à un precipici. No hey ha expectativa de remey.

A tú, si t'he de dí la veritat, t'aconsey: que cuydis de ses téves terres y d'ets infants; que dexis anà es partits y no vulgues essè més de lo que Déu t'ha fèit; y ten entès qu'Ell no fá res en va. En es pòble hey ha missès jóves que de dret los toca exercí es càrrech de Jutje municipal, y si no'l vòlen exercí per vagueria ò per falta de vocació, altres persones trobarán més capasses y desenfeynades que tú; déxalas governá y no pòsis estorb à n'es bè públich, que bastants ni haurá sense es téus.

Dispòn des téu amich,—BASILI.

UN SERMÓ DE COREMA.

Divites fieri in bonis operibus.

Tots es divènres de Mars
A la Sèu fan bòn sermò;
Molts hey van à sentirlo,
Més, ¿quants de sermó están farts?

Predicau, predicadó;
Los més que à sentirvos vénen
Ni'us escoltan, ni'us enténen;
Es predicà ja es demés:
Que es sermons qu'avuy s'aténen
Són lliures, sòus y dinés.

Vos bé deys: «Sa gran moral
Qu'avuy s'Evangèli esplica,
S'única que santifica
Es amb bé pagar tot mal.»
¡Predica, fraret, predica!
Es qui en fè bé d'ú curòlla
Es tractat de cuca-mòlla:
Tothòm heu fá à s'enrevés.
Sa moral que més descòlla
Es lliures, sòus y dinés.

També deys: «Devòts germans,
Si veure ets infants voleu
Fiys lligitims de la Creu,
Donaulos estils cristians.»
¡Ay, fraret! No vos canseu,
Que vos darán capítèro
Y creurán que deys un erro.
S'educació que fa més
En aquest sigle de ferro
Es lliures, sòus y dinés.

Deys també que'ls hem de dá
Un art, carrera ò ofici
De trabay y d'exercici
Perque el cèl pugan guañá.
De bades, fraret, es vici
Condemnau amb grans manades;
No fassèu fòrses de bades;
Tothòm cerca fè doblés.
Ses carreres més cercades
Són lliures, sòus y dinés.

També deys: «Per casarsé,
Procurau qu'hey haja amó,
Si voleu veure s'uníu
Dins ca-vostra, y viure aplé.»
Tot axò, predicadó,
En temps que Marta filava
Era cosa que s'usava;
Però are es partits que més
Es jovent cerca y alaba.
Són lliures, sòus y dinés.

Deys qu'el mon está perdut,
Qu'es comers camina tòrt,
Qu'es bòn tractá ja s'es mòrt,
Qu'es còdich es un embut...
Fraret, no crideu tan fórt,
Que tendreu escañadura.
Teniu per cosa segura
Qu'en materia d'interés,
Sa bona fé que més sura
Es lliures, sòus y dinés.

Predicau qu'hem d'observá
Sa lley còm un sí señó,
Perque es un fórt polítxó
Que no inos dexa escapá.
Pero avuy, predicadó,
Sa lley més santa y eterna
La trampa l'engalaverna:
Ja es còdich van de través;
Que sa lley que més governa
Es lliures, sòus y dinés.

Deys que visquem còm à pòbres,
Que cuidèm de ben obrá,
Que Deu recompensará
Ses nòstres virtuoses òbres.
Fraret, bé podeu clamá:
Sa caridat ja es ofensa;
Ja no hi val sa prometensa
Del cel: es moderns obrés
No vòlen més recompensa
Que lliures, sòus y dinés.

Aquella amistat tan rara
Que s'usava antigament
Ja no's troba fàcilment
Ni per un uy de sa cara.
Avuy s'usa una altra gent
Que dú molta d'esponera,
Y s'amistat verdadera
La té à sa llengo, y no més:
S'amistad que més prospera
Es lliures, sòus y dinés.

Aquella antiga noblesa,
Que's fundava amb so valor
D'un fèt d'armes, ò en s'honor,
Ja es còsa de la veyesa.
Vuy per vuy, predicador,
Sa noblesa está en sos mòbles,
Perque travessan es pòbles
Altres camins carretés,
Y son ets escuts mes nòbles
Ses lliures, sòus y dinés.

Ja es moneda, vuy en dia,
Que passa còm à corrent
Essè un viciós decent,
Engana amb cortesia.
Molts ne coneix, y no ment,
Calòps à la quinta essència,
Que bravetjan de consciència,
Y es confessan, de lo més,
Adorant amb reverència
Ses lliures, sòus y dinés.

¿Quant es bòn temps tornarà
Que sa doctrina cristiana
Pa y companatge será
De tota persona humana?
¿Quant d'es vòstro predicá
Serán ses veus escoltades?
Quant ses gents vejem honrades,
Y escampades p'es carrés
Sian còm à fèms mirades.
Ses lliures, sòus y dinés.

P. A. P.

DESCUYTS.

Deya un diari, no fá massa dies, que una familia inglesa molt acomodada; que viatja amb un barco pròpi seu, de aquests que los diuen *yachts*, havia venguda à visitá Mallorca y à passá amb nòltros una temporadeta. Afegia també qu'aquesta familia havia visitat lo més notable de Palma, y que li havian feta veure sa Llonja, y també la Sèu, y llavò també la Sala.

No sabem si sa visita va consistí amb

axò no més: pero desde are posaríam messions qu'es qui l'acompañaren y li varen fé de *cicerone*, varen cometre més d'un descuyt, tal vegada involuntari.

Anant à sa Llonja, li deguéren di qu'era feta de Mèstre Guillem Sagrera, arquitecto famós qu'havia tengut enginy per alsà aquelles hermoses portallades y aquelles ayroses columnes retorsudes; pero per ventura no li mostraren aquella paretòta de sa part d'es jardinet, que per honra y glòria d'es bon gust mallorquí, 'vuy per 'vuy encare no està en tèrra.

A la Sèu, li deguéren fé veure ses joyes y rellíquies, pero no li deguéren esplicà per quina rahó ténen es preciós retaule gòtich còm amagat y arreconat derrera l'altà majó, preferint tenirhi à devant, aquell estímbori lletx y de mal gust, que artísticament se dona bufetades amb s'arquitectura y ornamentació de sa capella real.

Messions van que tampòch li mostraren sa clarabòya nòva, ni es crivells de dalt à baix ni ses figures mutilades d'es portal gran d'es Miradó.

A la Sala, desde aquí ja vetx lo que degué succehí. Qualque retgido tot carregat de bon desitx, degué prendre sa familia inglesa per conte séu, y li degué mostrá es Sant Sebastiá de Van Dick y tota sa tracadada de *varones ilustres*, y sa gran volada, y qualque còsa de l'Arxiu; pero jo diria que no entràren à sa sala de sa *Caxa*, per pò d'omplí aquella gent de tereñines, ni li suplicà que s'esperàs un pòch per tení temps de presència una d'aquelles sessions tan profitoses, que solen acabá amb un *santi-amen*, sempre per falta de número.

Llavò era hora de qu'aquell tinent ó retgido no fés cas de pèrde mitja dieta, y passantse sa patena p'es coll, acompanyas sa familia inglesa per tot Ciutat, à fi de que en tengué una mica d'idea exacte y acabada.

Passant per Cort, y p'es carré d'Odon-Colom, y p'es de Sant Miquèl, y p'es Sitjá y altres bandes axí, haurian fet bò preguntarli ets inglesos:

—¿Y com axí comportan vostés aquests bassiot, y aquest empedregat, y aquest fanquim?

—Vorán, (hauria pogut respondre es *concejal*,) vorán que tenim s'Alcalde qu'es molt aficionat à la pescada; y nòltros es de sa Comissió d'empedrats, li tenim preparada p'es dia d'es séu Sant una sorpresa, y es: omplí amb aygo de mà aquests carrés y places, y arreglarhi un *vivero*, perque axí Don Juan Antoni puga entregarse à sa séua diversió favorita, sense havè de sortí de la Ciutat.

—¡Ah!... yès, yès, (haurian fet bò contestarli.)

Seguint sa passetjada, hauria pogut continuá es retgido informantlos, de aquesta manera:

—Veuen, *milords*, axò es un convent

de Sant Francesch, y hey ha aquest claustre gòtich que s'aguanta per miracle; pero el dexam fé axuí, esperant que d'un dia à s'altre s'en venga à baix amb una esbaldregada y romanga convertit amb un clapé.

¿Veuen? Axò es sa plassa d'*abastos*; bé es vè que no està gayre adesada; pero nòltros hem sentit di que à sa part d'es Moro, devés Algé ó Marruecos, encare n'hi ha de més enfitades y grolleres.

¿Veuen tots aquests hòmos y bergantells que cridan *¡el niño Casús!* y *¡Arancués!* y *¡Chamberi!* y *¡Sevillana!* Es que despatxan billets de rifes forasteres. Nòltros no'n volem fé una de nostra, y preferim qu'es nòltros doberets servescan per omplí sa caxa d'altres Municipis forastés, que jò diria que los neccesitan tant com nòltros.

¿Veuen aquell individuó amb gorra y sabre, que séu tranquilament en aquell portal? Es un d'es nòltros Municipals; pe s'estil de axò que vostés diuen *polícemen*. Si està allà sense mòurerse, encara que hey haja per aquí atlòts ranouès y cans allòure y fematés tardans, no es que sia pererós; sino que com los ha vists à vostés, tal vegada's pensa que 'l volen *mapá*, y per axò no's mou ni se remena.

¿Veuen aquest monument? Nòltros li deym sa Font de ses Tortugues, per 'mor d'aquestes quatre que té abaix. Alguns pretènen que aquest obelisco, amb ses tortugues abaix y sa rata-piñada dedalt, simbolisa s'oscurantisme mallorquí sostengut per sa peresa. Si s'hi arramban, vajan alerta à llenegá; qu'es redòl està humit, y no fa gayre qu'una dona s'hi desviá un pèu, y un señó s'hi rompé una cama.

Aquests recons bruts y fangosos que trobam de tant en tant, y que en acostarshi fan espiretjá ets uys, com qui valgan significá sa falta de bones *cubetas urinarias*; pero nòltros no n'hi posam, perque en vení una aygada, tot heu renta y s'en ho dú. Sinó que qualque pich, com are ha succehit, està devés dos anys à plòure.

Y etc., etc., d'aquesta manera, es retgido, auxiliat d'altres persones igualment patriotes è ilustrades, hauria pogut seguí tota la Ciutat, acompanyant aquella familia inglesa; y li haurian pogut doná dos doblés d'informes sobre es *Reñidero* y es cans de bòu, y ets abres arrancats, y ses canals qu'abocan es roy en mitx des carré, y ses parets qu'cauen, y es depòsit d'aygo de devés la Sèu, y s'aument des consums, (s'entén, s'aument de *baxa*,) apesá de s'intervenció, y es ví (diguemho axí) que bevem, y sa farina y s'òli que menjam; y, amb una paraula, haurian pogut fé lo possible de sa séua part, perque aquella gent estèrna, es dia que partescas, no s'en vaja amb una idea ben errada de lo qu'es sa capital de ses Balears.

Perque axò de mostrarli la Sèu, y sa Llonja, y quatre *tonteries* més, qualsevol hey va, y sempre hey som à temps.

Encare que, ben mirat, si à nòltros mos demanassen de paré, per ventura los diriam:—Tirau, donau pressa à n'aquesta bona gent perque aviat s'en vagi; procurau que sols no entri dins Ciutat; y axí, en anarsen, no s'en durá apuntades à s'àlbum de viatge una partida de còses que à Inglaterra val més que no les sápien.

GORIET.

CONVERSES AL AYRE.

Diumente passat, es decapvespre, dins es Born, dos qualsevòls:

—¿Tú, ja has vista sa colcada?

—Ell es bona de veure. A mi'm pareix un pòch més curta que ses gazetilles que l'anunciavan.

—¿Gès! Mira es *zulús*: n'hi ha ben molts. ¡Alerta que no t'envéstan!

—Ja estich jò més alerta à n'ets *inglesos*, que ja m'han guipat.

—¿Y ahont son?... ¿Còm van vestits?

—Jò m'en tròb arren, arreu: ¿Còm van vestits? D'*incògnit*, per tothòm fóra per mí.

Devés la Rambla, dos estudiants:

—¡Vat'allà la Prensá! ¿la veus dins aquella carretel-la?

—Si: vetx el *Democrata*, més encés que fòch; y aquell jay gras, coll curt, que deu essè es *Diari de Palma*; y l'*Opinió*, vestida à la *Castelara*; y s'*Isleño*, forrat de tots colós. Aquell penitenciat deu essè l'*Ancora*. A n'aquesta ja se ven que l'han endiumenjada es séus *amichs*.

—¿Y L'IGNORANCIA?.... hey manca L'IGNORANCIA.

—Diuen que no han trobat cap vestit per caracterisarla bé.

—¡Vaja un apuro! ¿y per axò han estat? ¡L'haguéssen vestida de retgidora!

Entre es Mercat y es Born:

—¡Oh Toni! ¿has reparada una cosa?

—Dignes.

—Que à tots es cotxos qu'hey van desfressats de dòna, ella es sa qui du ses riendes y es látigo.

—¡Ja's de rahó!

—¿Perque es de rahó?

—Hòmo, perque axí fa més *salero*, y llavò també perque axò figura que ahontsevuya te gires, en trobas molts d'exemples d'aquests marits gonelles que's dexan traginà per dones arroman-gades.

—No heu acab d'entendre, Toni.

—Idò, per entendrerho de tot, ja llegirás aquella comedia d'*Es Calsons de Mestre Lluch*.

Devant sa font de ses Tortugues, dos mossos de sa quinta d'are:

—Vat'allà s'Alcalde.

—Es dia que m'tocà à mí entregarme à la Sala, èll era à pescà, segons diguéren. Es raro que avuy també no hi sia.

—De cada pich que sé qu'hey vá, més li alab es gust. Si jò'm trobás dins sa séua pèll, encara hey aniria més vegades.

A un balcó d'es Born:-

—¡Tric-trac, clic-clac! (renou de confits que rebotan per vidres y persianes.)

Ses atlòtes:—¡Ay, ay, ay!

Un señó que les está derrera, y que quant conversa. fá mestay de mallorquí y forasté:

—¡No asustarse, niñas! qu' axò heu fan es *pollos elegantes* per més obsequià *el mujeriego*.

Un d'abaix, qu' heu sent:

—¡Vaja una casta d'obsequis, que pòden convertirse amb un esplet de breveròs!

Dimars horabaxa, devés s'Hort del Rey, dos marinés empesos d'edat:

—Cosí, ¿heu vist allò?..... la major part pareixen *mericans*...

—M'en vatx: sols no heu vuy veure. ¡Señó! à n'aquin temps som arribats, que ses barques y tot van de remolch p'en terra!

UN QUI ESCOLTAVA.

XEREMIADES.

Ja deu fé tres mesos que à sa plassa de Sant Francesch hey ha un municipal de guarda per no dexà entrà ningú dins es claustre. Aquell hòmo deu cobrà lo manco vuyt reals de jornal, que multiplicats per 90 dies suman sa friolera de 36 *duros*.

Idò, ara mal. ¿No hauria costat manco tapiá ses entrades d'es claustre, amb so mateix pedren de lo arruinat? Tant mateix, suposam, qu'en sa nit ròban es mitjans.

Amb so degut respècte, indicam aquesta economia à n'es nòstro M. I. Ajuntament.

S'altre dia dematí, devés les sis, sortien des ball de *La Protectora* uns quants fiys de familia que se retiraven à colgá, però, fós lo que fós, lo cèrt es que varen trobà la Rambla estreta, y tropesàren un parey de pichs contra es pedrissos.

En arribà à essè nòltros presidents de cassino, tendrem carruatjes aparayats per treginá à ca-séua es que no se tròbin amb estat d'arribar à potó; ò instal·larém una sala de lliures per escorxá mèus.

D'aquest mòdo ses sociadats de *socorros* cumplirán perfectament es seu moral objecte.

S'altre dia (de pagés) s' *Isleño* donava conte y rahó, punt per punt y pedres menudes, des serveys qu'es nòstros municipals havian prestat durant tot l'any 79; resultant que havian capturat tota aquesta gent:

Per brègues y barayes: 66 hòmos, 18 dònnes y 25 atlòts.

Per gats, ò mèules, ò turques, ò mossos, ò per havè alsat massa es colso: 57 hòmos y 18 dònnes.

Per lladres: 33 hòmos, 5 dònnes y 31 atlòts.

Per captá y vayveretjá: 57 hòmos, 116 dònnes y 16 atlòts.

Per lòcos: 2 hòmos y 1 dòna.

Per havè fuyt de casséua: 13 atlòts.

Aquests son es qui no poguéren pagá de bossa y varen pagá de pell; llavò vénen es qui tenguéren de que pagá, y foren: 68 hòmos, 42 dònnes y 193 atlòts; que tots plegats fan un caramull de 771 *bòns subjèctes*.

Lo qu'han valgut ses multes pagades arriba à 1272 pessetes y mitja.

Are, un qui tenga pòques feynes, se pòt entreteni en fé es càlcul siguent: veure quantes pessetes mos còsta cada any sa guardia municipal, (per axò, que vaja à la Sala y ley dirán, si es qui heu demana no es un d'aquells qu'escruien en lletres de mòtlo,) dividirles p'es número de capturats ò multats; y axí pòt sèbre qualsevòl ciutadá à quant mos còsta cada servey que sa guardia municipal presta: advertint que s'ha de cuydá llavò de no contarhi es serveys prestats à s'Alcalde, Tinents y Retjids, còm son, anà à pescà, rèbre panés y panères des carrilès, fé centinèla à qualque cantonada, dú y rèbre comandés y encàrrechs, etc., etc., perque tots aquests van *aparte*, y *gratis de balde per no res*.

De qualque còsa ha de servi es no tocà comparació à la Sala, y no celebrá sovint, sovint, sessions per falta de número.

Que una errada involuntaria d'imprenta basti per castigá un periòdich amb 15 dies de suspensió, (còm li ha succehit à n' *El Demócrata*,) mos sab moltíssim de greu.

Còm que tots, qui més qui ménos, hey tenim sa pell, si seguim d'aquesta manera, no hey haurá periòdich que tenga hòra segura.

Per amor de Déu, amichs caxistes, servau es llum dret, y mirau qu'es còsa de badá ets uys.

—

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLÍFICH.—Per essè simpàtich has d'essè humil.

SEMBLANSES.—1. En que brama.
2. En que fá pilòtes.
3. En que té nas.
4. En que n'hi ha de peluts.
5. En que n'hi ha de sabateres.

CAVILACIÓ....—Amparo.

QUADRAT DE PARAULES.—C A P O T
A R A D A
P A R I S
O D I A T
T A S T A

ENDEVINAYA.—Carabassa.

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—Contet de guix, Tio Cerilla, Un Apuntaladó, Madó Xeuba, A. Maco, K. D. T. y Un Punxa engegat.

Vuyt:—M. Olecrab, Rafel Rafal, Un Desfresat y Un Sardiné festejadis.

Sèt:—Un Signor Russo.

Sis:—Dos de s'Arraval, Un Oficial sense empleo, Un Balladó, Un Escolá y Un Fariné.

GEROGLÍFICH.

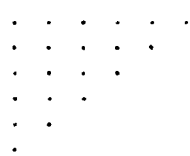


SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un òu nial à un capitá retirat?
2. ¿Y es vapor *Lulio* à un calatraví?
3. ¿Y sa Corema à n'es derrès dies?
4. ¿Y una arengada à una atlòta qui balla bé?

TRES PESES.

TRIÀNGUL DE PARAULES.



Ompli aquests pichs amb lletres que llegides de traves y diagonalment, digan: sa 1.ª retxa, un linatge; sa 2.ª un lòch que no hey habitan dònnes; sa 3.ª una plassa; sa 4.ª una part d'es còs; sa 5.ª part d'una iglesia y sa 6.ª una lletra.

LLETERNÉ.

FUGA DE VOCALS.

M.L. G..RD. S. N. T G..RD.S

UN JAY.

CAVILACIONS.

1. ¿Quin mes es aquell que ses dònnes conversan manco?
2. ¿Qu' es allò que posan demunt sa taula, heu mesclan, s'ho partexen, y no s'ho menjan?
3. ¿Quin es es milló remey perque, dejunant y tot cada dia, mos paresca curta sa Corema?

X.

ENDEVINAYA.

¿Quin es s' animal qui vé
A n'el mon menjant, menjant;
Quant neix, ja's partit volant,
Y ni pel ni plomes té?

UN BALLADÓ.

(Ses solucions dissapte qui vé si som oius.)